

Dat collega Phaff de zaak wil voorzitten is erg fijn, want wij weten dat hij de zaak een warm hart toedraagt, maar het is bovendien voor hem ook erg gunstig omdat hij dan uit de eerste hand de ideeën op tafel kan krijgen, op basis waarvan hij met zijn staf kan door gaan werken.

Ouders

Een heel belangrijk aspect dat op de zaterdagmorgen wordt besproken, is de confrontatie van ouders met foetale en neonatale intensieve zorg. Het is onnatuurlijk dat een moeder direct na de geboorte van haar kind gescheiden wordt. Kinderen horen bij hun moeder te zijn en liefst bij hun vader en moeder tegelijk, omdat het heel belangrijk is dat er van jongs af aan een band tussen hen wordt opgebouwd. Was het vroeger zo dat de vaders in Nederland nauwelijks bij de bevalling aanwezig waren, tegenwoordig is het gelukkig een hoge uitzondering, als ze er niet bij zijn. Tegenwoordig slepen we ze er desnoods met de oren bij. Zo'n belangrijk moment mag je niet missen, vooral niet omdat de moeder later ook in de gelegenheid moet zijn om over dit belangrijke gebeuren in haar leven, te kunnen praten met iemand die daar heel direct als getuige bij aanwezig was.

Dat dit veelal de vader behoort te zijn, lijkt duidelijk. Wanneer de kinderen geboren worden, is het volslagen tegengesteld aan wat natuurlijk is om het kind van de moeder te scheiden en het dan op te bergen in een plexiglazen bakje met elektrodes, infuusslangen, plakkertjes, kortom om het te omringen met een hoeveelheid elektronica die aan de ene kant een brok geruststelling biedt, maar die aan de andere kant het kind in een onwerkelijke wereld plaatst.

Opgeworpen is daarmee een bijzonder grote barrière tegen het aangaan van een band tussen moeder en kind. Wij proberen daar weliswaar veel aan te doen, maar ik denk nog niet genoeg.

Veel hebben we te danken aan het oprichten van een vereniging „Ouders van couveuzekinderen” die in Amsterdam aan het Wilhelmina Gasthuis zijn oorsprong vond en die nu enkele jaren in Nederland functioneert. Vanuit die vereniging is een aantal gedachten geformuleerd en is er ook een aantal voorstellen tot ons gekomen, die in belangrijke mate bijdragen tot een betere relatievorming tussen moeder en kind. Uiteraard was een groot aantal van die ideeën ook bij ons ontstaan, maar er gaat van de vereniging zeker een bijzonder stimulerende invloed uit.

Wij proberen, zoals gezegd, de barrières zo laag mogelijk te houden. De moeders krijgen direct nadat hun kind geboren is en in de couveuze is geplaatst, een foto, zodat ze toch af en toe hun kind kunnen bekijken. Zo gauw het maar enigszins mogelijk is, worden de ouders in de couveuzeruimte gelaten, opdat ze aanrakingscontact met hun kinderen krijgen. Dit blijkt van enorm veel belang te zijn voor het ontwikkelen van een band en wij proberen er alles aan te doen om dit mogelijk te maken. Met wij bedoel ik dan vooral de kinderartsen en de verpleegkundigen van die afdeling.

Dr. Ph. D. A. Treffers, die psychiater is, heeft erg veel over dit gebeuren gepubliceerd en het is bijzonder fijn dat wij ruimte hebben gevonden in de cursus, om hem te laten spreken, omdat dit een aspect is dat alle aandacht verdient.

Het geheel overziende is het een post academiale cursus die gaat over een onderwerp dat van essentieel belang is in de huidige Nederlandse verloskunde. Je zou kunnen zeggen dat het hier gaat om de groep kinderen, waarbij nog duidelijk winst te halen is, zowel in kwantiteit (daarmee bedoel ik het aantal vroeggeborenen, dat kan overleven), als in kwalitatief opzicht. Iedereen is er alleen maar bij gebaat wanneer deze te vroeg geboren kinderen ook gelukkige mensen kunnen worden die niet geconfronteerd worden met ernstige handicaps, die de communicatie met de medemens nadelig beïnvloeden.

Het te bespreken onderwerp is van bijzonder veel belang voor onze eigen afdeling, maar ik ben er ook persoonlijk erg gelukkig mee, omdat het over iets gaat, dat ik zelf een bijzonder warm hart toedraagt. De zorg voor deze kleine kinderen is een wezenlijk onderdeel van mijn functioneren als vrouwenarts. Het lijkt mij bijzonder belangrijk dat lezers van het VU-magazine op een goede manier geïnformeerd worden over dit aspect van de gezondheidszorg, waar de meesten gelukkig niet daadwerkelijk mee geconfronteerd worden, maar die één van de meest fascinerende aspecten is van de verloskunde.

De mogelijkheden die de moderne techniek biedt, zijn bijzonder groot geworden, de moeilijkheden om met die technische mogelijkheden om te gaan, zijn bepaald niet gering, de inzet van een groot aantal mensen is indrukwekkend, de resultaten zijn bijzonder bemoedigend. Kortom perinatale intensieve zorg geven op de grens van de levensvatbaarheid, is een toppic die alle aandacht verdient, zowel in vakkringen als daarbuiten.

Henk Mochel (r.) in gesprek met dr. Puyenbroek, die o.m. zei: „Ongeacht wat de ouders vinden, zet ik de behandeling van zo'n kind al dan niet voort. Dat klinkt autoritair maar zo bedoel ik het niet. Maar ik ben de arts en ik moet mijn beslissing te allen tijde kunnen verantwoorden.”

